

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie ze skargi H. S. o wznowienie postępowania zakończonego
postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 17 listopada 2008 r.,
w sprawie z wniosku H. S.
przy uczestnictwie Miasta Stołecznego Warszawa, A. D.,
W. D., J. D., T. E.-K.,
E. S. i A. S.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 października 2011 r.,
zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Okręgowego
z dnia 24 marca 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 24 marca 2011 r., Sąd Okręgowy odrzucił skargę wnioskodawczynie H. S. o wznowienie postępowania z udziałem m. st. Warszawy, A. D., W. D., J. D., T. E.-K., E. S. i A. S. o stwierdzenie nabycia własności przez zasiedzenie, zakończonego prawomocnym postanowieniem tego Sądu z dnia 17 listopada 2008 r., zmieniającym postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 25 października 2007 r. i oddalającym wniosek.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że skarga podlegała odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. jako nieoparta na ustawowej podstawie. Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawczynie jako podstawę wznowienia podała, iż współmałżonkowie uczestników T. E.-K. i J. D. nie brali udziału w postępowaniu, przez co zostali pozbawieni możliwości działania. Przywołując art. 401 pkt 2 k.p.c. Sąd Okręgowy uznał, że aby uzyskać wznowienie postępowania strona musi wykazać, iż była pozbawiona możliwości działania wskutek naruszenia przepisów, a w niniejszej sprawie okoliczność taka nie zachodzi, bowiem wnioskodawczynie brała udział w postępowaniu. Z kolei wskazując na art. 524 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy przyjął, że w stosunku do osób zainteresowanych niebędących uczestnikami postępowania wymaga się, aby nie brały udziału w postępowaniu bez swojej winy i aby zwalczane orzeczenie naruszało ich prawa. W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawczynie nie wykazała, aby taka podstawa wznowienia rzeczywiście istniała.

Powyższe postanowienie zaskarżyła zażaleniem wnioskodawczynie, żądając jego uchylenia. Zarzuciła, że Sąd Okręgowy nie ustosunkował się do argumentów podniesionych przez nią w piśmie zawierającym uzupełnienie skargi o wznowienie, gdzie wskazywała, iż powództwo m. st. Warszawy o wydanie spornej nieruchomości, nie zostało skierowane przeciwko jej mężowi J. S., a zatem nie przerwało w stosunku do niego biegu terminu zasiedzenia. Ponadto podniosła, że w odniesieniu do spornej nieruchomości doszło do wydania dwóch sprzecznych orzeczeń, skoro zarówno jej wniosek o stwierdzenie nabycia własności przez zasiedzenie, jak i powództwo m.st. Warszawy o wydanie zostały oddalone.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Rozpatrując kwestię istnienia podstawy wznowienia postępowania podanej przez H. S. w skardze o wznowienie Sąd Okręgowy nie był obowiązany odnosić się do jej twierdzeń związanych z przerwaniem biegu zasiedzenia, które kwestionują zasadność oddalenia wniosku o stwierdzenie nabycia własności przez zasiedzenie. Obowiązek taki mógłby powstać dopiero wówczas, gdyby na podstawie art. 412 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy przystąpił do ponownego rozpoznania sprawy i pozwalały na to granice zachodzącej podstawy wznowienia. Natomiast w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy nie przeszedł do tego etapu, uznając, że powołana w skardze podstawa wznowienia nie występuje, stąd skarga o wznowienie wniesiona przez H. S., jako nieoparta na ustawowej podstawie, podlega odrzuceniu w myśl art. 410 § 1 k.p.c.

Z kolei ten ostatni wniosek należy uznać za prawidłowy, jednakże z innych względów, niż podane przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Niewątpliwie H. S. jako podstawę wznowienia wskazała, że współmałżonkowie uczestników T. E.-K. i J. D. nie wzięli udziału w postępowaniu o stwierdzenie nabycia własności przez zasiedzenie, wszczętego z wniosku H. S., co pozbawiło ich możliwości działania w tym postępowaniu. Zgodnie zaś z art. 524 § 2 k.p.c. wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem co do istoty sprawy może żądać zainteresowany niebędący uczestnikiem postępowania, jeżeli postanowienie to narusza jego prawa i w takim wypadku stosuje się przepisy o wznowieniu postępowania z powodu pozbawienia możliwości działania. Wznowienia postępowania na podstawie przewidzianej w tym przepisie nie mogła więc domagać się H. S., skoro to nie ona pozbawiona została możliwości uczestniczenia w postępowaniu. Jednocześnie wskazać należy, że w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2010 r., III CZP 112/09, OSNC 2010, nr 7-8, poz. 98, mającej moc zasady prawnej, przyjęto, że niewzięcie przez zainteresowanego udziału w sprawie rozpoznawanej w postępowaniu nieprocesowym nie powoduje nieważności postępowania. W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że na gruncie art. 524 § 2 k.p.c. dopuszczalność wznowienia postępowania nieprocesowego na żądanie

osoby zainteresowanej niebędącej uczestnikiem postępowania zależy od naruszenia jej praw prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty.

Z tych przyczyn, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.